

DOI: [10.32702/2307-2105-2018.11.207](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.207)

УДК 658.155 : 330.43

*В. О. Вітюк,
магістрант кафедри економіки та підприємництва,
Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир
Н. Л. Овандер,
к. е. н., доц., доцент кафедри економіки та підприємництва
Житомирського державного технологічного університету, м. Житомир
К. Є. Орлова,
к. е. н., доцент кафедри економіки та підприємництва
Житомирського державного технологічного університету, м. Житомир*

ЕКОНОМЕТРИЧНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

*V. O. Vitiuk
master student of the department of economics and entrepreneurship,
Zhytomyr State Technological University, Zhytomyr
N. L. Ovander
PhD in Economics, associate professor, associate professor of the department of economics and
entrepreneurship, Zhytomyr State Technological University, Zhytomyr
K. Ye. Orlova
PhD in Economics, associate professor of the department of economics and entrepreneurship, Zhytomyr
State Technological University, Zhytomyr*

ECONOMETRIC MODEL OF THE ENTERPRISE'S FINANCIAL RESULTS MANAGEMENT

Статтю присвячено визначенню напрямів управління фінансовими результатами підприємства. З'ясовано, що позитивний фінансовий результат (прибуток) є одним з ключових джерел формування ресурсів підприємства, що визначає необхідність ефективної системи управління ним. Запропоновано власне бачення економічного змісту поняття «фінансовий результат». Запропоновано під фінансовими результатами розуміти підсумок здійснення підприємством господарської діяльності, що визначається співставленням отриманих доходів та понесених витрат. Ідентифіковано основні видові прояви фінансових результатів діяльності підприємства. Наведено зміст, завдання та принципи процесу управління фінансовими результатами. Встановлено, що в основі будь-яких управлінських рішень лежить відповідне аналітичне забезпечення, що актуалізує необхідність його удосконалення. Одним з ключових напрямів аналітичного забезпечення управління є визначення основних факторів впливу на формування фінансових результатів та оцінка характеру їх впливу. Запропоновано застосування кореляційно-регресійного аналізу в процес дослідження особливостей формування фінансових результатів підприємства. Визначено, що кореляційно-регресійний аналіз надає можливість визначити основні фактори впливу на формування фінансових результатів для розробки подальших заходів щодо управління. Побудовано економетричну модель управління фінансовими результатами підприємства на прикладі ПрАТ «Біо мед скло», що функціонує у галузі виготовлення скла та

виробів зі скла. В модель включено фактори як зовнішнього (індекс інфляції, курс долара, зовнішньоторговельний баланс України), так і внутрішнього середовища (витратомісткість доходів, середньорічна вартість основних засобів, середньорічна вартість оборотних активів, середньооблікова чисельність працівників, середньорічна вартість власного капіталу). Вибір факторів для моделі здійснювався на підставі дослідження специфіки діяльності досліджуваного підприємства. Така модель дає можливість визначити кількісний вплив різних факторів на формування фінансових результатів окремого підприємства. Визначено напрями управління процесом формування фінансових результатів на підставі побудованої економетричної моделі.

The article is devoted to determination of the directions of enterprise's financial results management. It is revealed that a positive financial result (profit) is one of the key sources of resources formation of an enterprise, which determines the need for an effective system of its management. The own vision of the economic essence of the "financial result" term is proposed. It is suggested to understand the financial result as an outcome of an enterprise's economic activity, which is determined by comparing the incomes received and the costs incurred. The main types of financial results of the enterprise's activity are identified. The content, tasks and principles of financial results management process are presented. It is established that the basis of all managerial decisions is the corresponding analytical support, which actualizes the necessity of its improvement. One of the key directions of analytical support of management is determining the main factors affecting the formation of financial results and assessing the nature of their impact. The application of correlation-regression analysis in the process of studying the peculiarities of the formation of the enterprise's financial results is proposed. It is stated that correlation-regression analysis provides the opportunity to determine the main factors of influence on the financial results formation for the development of further managerial measures. The econometric model of enterprise's financial results management is formed at the example of PJSC "Bio med sklo", which operates in the field of glass and glass products manufacturing. The model includes the factors of external environment (inflation index, dollar exchange rate, the foreign-trade balance of Ukraine) as well as the factors of internal environment (cost-to-income ratio, average annual value of fixed assets, average annual value of current assets, average number of employees, average annual amount of equity). It is determined that the choice of factors for the model is carried out on the basis of the study of the peculiarities of the analyzed enterprise. Such model provides an opportunity of quantitative estimation of different factors impact on the formation of financial results of individual enterprise. The ways of financial results formation process management are determined on the basis of the econometric model formed.

Ключові слова: фінансові результати; управління; завдання управління; аналітичне забезпечення; кореляційно-регресійний аналіз; економетрика; модель; моделювання.

Key words: financial results; management; management tasks; analytical support; correlation-regression analysis; econometrics; model; modelling.

Постановка проблеми. За ринкових умов функціонування та господарської самостійності підприємств особливо важливим завданням менеджменту стає забезпечення належного фінансування усіх бізнес-процесів. Таке фінансування дозволяє сформувати ресурси, необхідні для здійснення господарської діяльності підприємства та створює передумови для забезпечення стійкого та ефективного його функціонування. Можливі джерела фінансування діяльності підприємства поділяються на дві великі групи – внутрішні (власні) та зовнішні (залучені й запозичені), кожній з яких властиві свої переваги та недоліки застосування. Власні джерела фінансування є більш прийнятними для суб'єкта господарювання з точки зору мінімізації фінансових ризиків, збереження незалежності від зовнішніх кредиторів, проте основним їх недоліком є обмеженість в обсягах. Водночас, найбільш вагомим елементом власних джерел фінансування діяльності підприємства виступає його позитивний фінансовий результат, що вимагає забезпечення ефективного управління його формуванням.

Варто відзначити, що на сьогодні значна кількість вітчизняних підприємств стикається із кризовими явищами, що позначаються у високому рівні витратомісткості діяльності, збитковому характері діяльності, і як наслідок – формуванні незадовільної структури капіталу. Частково такі тенденції обумовлені об'єктивними причинами (коливання валютного курсу, кризові тенденції у економіці в цілому, зниження платоспроможності населення,

інфляційні явища, тощо), однак додатковою причиною погіршення фінансових результатів підприємств є недостатній рівень якості управління, стратегічного та аналітичного мислення. З урахуванням зазначеного, удосконалення управління формуванням фінансових результатів вітчизняних підприємств постає важливою науковою та практичною задачею.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування та аналізу фінансових результатів є предметом дослідження таких науковців, як: М. М. Білий, І. А. Бланк, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, О. О. Левицька, Є. В. Мних, Т. П. Ткаченко, С. О. Тульчинська, Т. В. Черничко, Т. С. Чуніхіна та ін. Відмічаючи вагомих науковий здобуток у визначеній сфері, маємо зауважити, що окремі теоретико-методичні аспекти системи управління формуванням фінансовими результатами підприємств залишаються недостатньо дослідженими, а отже, потребують подальшої уваги науковців та практиків.

Постановка завдання. Основною метою дослідження є подальший розвиток методичних засад управління фінансовими результатами на основі удосконалення інформаційно-аналітичної складової процесу управління, а саме – побудованої економетричної моделі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одержання позитивних результатів господарювання є основною метою створення та функціонування будь-якого суб'єкта підприємництва, незалежно від форми його власності або виду діяльності. Проаналізувавши праці окремих науковців [1; 2; 9; 10], було виявлено, що в економічній літературі відсутнє єдине тлумачення терміну «фінансовий результат». Вивчення сучасної нормативної бази України дає можливість зробити висновок, що у сучасному законодавстві взагалі відсутнє тлумачення поняття «фінансові результати», що обумовлює наявність різних визначень досліджуваної дефініції, а отже, розмитість її змісту у науковій літературі. Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», прибуток – це сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. А збитки – перевищення суми витрат над сумою доходів, для отримання яких здійснені ці витрати [3].

Проведене дослідження існуючих в науковій літературі економічного спрямування підходів до тлумачення фінансових результатів та нормативно-правових актів дозволяє запропонувати таке визначення фінансових результатів: фінансові результати – це підсумок здійснення підприємством господарської діяльності, що визначається співставленням отриманих доходів та понесених витрат.

Важливу роль з точки зору забезпечення раціонального управління будь-якими об'єктами економічного життя, в тому числі й фінансовими результатами, є глибинне розуміння їх сутності, що, у свою чергу, вимагає визначення різноманітності їх проявів, тобто проведення класифікації (табл. 1).

Таблиця 1.
Класифікація фінансових результатів

Критерії класифікації	Види фінансових результатів
1. Залежно від характеру отриманого ефекту	Позитивний результат; негативний результат
2. Залежно від джерела формування	Від реалізації; від володіння активами; від зміни цін
3. Залежно від рівня (підрозділу) формування	За центрами відповідальності
4. Залежно від періоду	Минулого періоду; звітного періоду
5. Залежно від особливостей складання звітності	Валовий прибуток; фінансовий результат від операційної діяльності; фінансовий результат до оподаткування; прибуток від припиненої діяльності після оподаткування; чистий фінансовий результат; сукупний дохід
6. Залежно від методики розрахунку	Валовий, чистий, маржинальний
7. Залежно від ступеню виконання плану	Недоотриманий; плановий; надлишковий
8. Залежно від оподаткування	Оподатковуваний; звільнений від оподаткування
9. Залежно від способу використання	Нерозподілений; розподілений (спожитий)

Джерело: узагальнено за [1, с. 237]

Отже, існує значна кількість видових проявів фінансових результатів, розуміння змістового наповнення яких виступає основою для обґрунтування раціональних управлінських рішень. Управління формуванням фінансових результатів є важливим компонентом загального менеджменту підприємства, виходячи зі значення фінансових результатів для забезпечення стійкого розвитку та конкурентоспроможного функціонування суб'єкта підприємництва. Важливим в управлінні фінансовими результатами є застосування системного підходу. З точки зору системного підходу, управління фінансовими результатами являє собою складну багаторівневу систему, яка включає наступні підсистеми: планування фінансових результатів, їх аналіз, прогнозування та контроль за фактичними даними [7].

Основною метою управління фінансовими результатами є їх максимізація з точки зору досягнення поставлених цілей і завдань діяльності підприємства в цілому. Відповідно, *ключовими завданнями управління*, на нашу думку, виступають наступні:

- встановлення цілей та завдань у сфері управління формуванням фінансових результатів;
- виявлення впливу ключових факторів на формування фінансових результатів;
- максимізація розмірів фінансових результатів;
- мінімізація рівнів фінансових ризиків;

– контроль фактичних показників досягнення фінансових результатів та їх співставлення з плановими значеннями.

Зрозуміло, що наведений перелік завдань не є вичерпним, проте вважаємо, що згадані завдання виступають основними з точки зору забезпечення досягнення мети управління. Об'єктом управління виступає процес формування та розподілу фінансових результатів підприємства з декомпозицією їх на доходи та витрати, напрями використання. До основних суб'єктів управління належать керівники усіх рівнів, що виконують функції управління фінансовими результатами у межах покладених на них повноважень, а також працівники підприємства, залучені до процесів управління формуванням фінансових результатів підприємства.

Основними принципами, дотримання яких є доцільним в процесі управління фінансовими результатами, є системність, комплексність, науковість, доцільність, релевантність, стратегічна орієнтація, економічність, альтернативність, відповідальність тощо.

В умовах високого динамізму факторів зовнішнього середовища, загострення конкурентної боротьби забезпечення раціональності управлінських рішень у сфері управління формуванням фінансових результатів виступає важливою передумовою стійкого функціонування суб'єкта господарських відносин. У свою чергу, основою для обґрунтування та прийняття управлінських рішень є належне аналітичне забезпечення. Релевантний та об'єктивний аналіз процесів формування фінансових результатів сприяє підвищенню ефективності господарювання суб'єктів підприємництва, використання наявних ресурсів, покращенню фінансового стану, і як наслідок – інвестиційної привабливості.

Основним джерелом інформації для проведення аналізу формування фінансових результатів діяльності підприємства виступає його фінансова звітність, зокрема, форма № 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний доход)».

Варто відзначити, що на сьогодні існує значна кількість методичних підходів до аналізу процесів формування фінансових результатів підприємства, що обумовлено складністю та комплексністю фінансового результату як економічної категорії. З огляду на зазначене, важливим компонентом аналітичного забезпечення є факторний аналіз діяльності підприємства. Для оптимізації процесу управління формуванням фінансового результату пропонуємо застосувати економетричне моделювання, а саме кореляційно-регресійний аналіз.

Кореляційно-регресійний аналіз дає можливість визначити формалізований зв'язок між досліджуваними ознаками, оцінити адекватність моделі, тобто встановити, наскільки добре модель описує реальні процеси, що відбуваються в системі, наскільки якісно властивості моделі відповідають властивостям модельованого об'єкта, виключити вплив мультиколінеарних факторів. Аналіз передбачає визначення теоретичної форми зв'язку між факторними і результативними ознаками (регресійний аналіз) та оцінити щільність цього зв'язку (кореляційний аналіз) [8, с. 215-216].

Відтак, кореляційно-регресійний аналіз виступає методом ідентифікації та оцінювання впливу ключових факторів на формування результативного показника, зокрема, чистого фінансового результату підприємства. Результати розрахунків на основі економетричної моделі слугують основою для обґрунтування управлінських рішень у сфері оптимізації процесів формування фінансового результату підприємства. Відповідна модель множинної кореляції побудована на даних ПрАТ «Біо мед скло». Це підприємство є виробником скляної тари для медичної, біологічної, а також харчової, консервної та лікєро-горілкової промисловостей. Основною спеціалізацією підприємства є виробництво склопосуду медичного призначення. На сьогоднішній день завдяки своїм потужностям підприємство займає вагомий частку промислового ринку України. Воно утримує стабільні передові позиції в галузі виробництва медичного скла, а також виробництва склотари для лікєро-горілкової та харчової промисловості. Протягом досліджуваного періоду, а саме – 2011-2017 рр. динаміка фінансових результатів ПрАТ «Біо мед скло» є негативною, тобто підприємство було збитковим (табл. 2), що актуалізує необхідність розробки заходів щодо подолання такої ситуації. Отже, удосконалення управління формуванням фінансових результатів ПрАТ «Біо мед скло» є важливим з точки зору наявності недоліків у визначеній сфері, чим і обумовлений вибір підприємства для апробації методу кореляційно-регресійного аналізу.

Першим кроком у кореляційно-регресійному аналізі є визначення основних факторів впливу. Зважаючи на те, що будь-яке підприємство функціонує у певному середовищі, вважаємо за доцільне включити до розгляду фактори як зовнішнього, так і внутрішнього середовища. Вибір факторів, що будуть розглядатися, обумовлений наступним:

– індекс інфляції формує вагомий вплив на діяльність будь-якого підприємства, оскільки визначає особливості формування як доходів суб'єкта господарювання (через ціновий аспект), так і його витрат (вартість спожитих ресурсів);

– курс долара та зовнішньоторговельний баланс України є важливими для ПрАТ «Біо мед скло», оскільки підприємство активно здійснює зовнішньоекономічну діяльність, зокрема, у сфері реалізації своєї продукції в інші країни;

– фінансовий результат формується як різниця між доходами та витратами діяльності, тому їхнє співвідношення є визначальним чинником. Показник витратомісткості доходів підприємства об'єднує обидва зазначених фактори;

– діяльність підприємства визначається розміром ресурсів, залучених до його діяльності, тому до розгляду включено середньорічну вартість основних засобів, оборотних активів, середньооблікову чисельність працівників;

– джерелом формування усіх ресурсів підприємства є фінанси, найбільш важливими з яких з точки зору збереження фінансової незалежності є власні, тому до розгляду також включено середньорічну вартість власного капіталу.

Отже, динаміку визначених факторів та кінцевого показника (чистого фінансового результату) ПрАТ «Біо мед скло» представлено в табл. 2.

Таблиця 2.
Динаміка показників діяльності ПрАТ «Біо мед скло» за 2011-2017 рр.

Показники	Роки						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Індекс інфляції	104,6	99,8	100,5	124,9	143,3	112,4	113,7
Курс долара, грн	7,97	7,99	7,99	11,89	21,84	25,55	26,6
Зовнішньоторгів. баланс, млн. дол. США	-6 290,6	-8 878,8	-8 514,2	3 356,2	3 828,2	541,6	-2 501,1
Витратомісткість доходів підприємства	1,05	1,04	1,10	1,26	1,34	1,03	1,07
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	158 124,5	129 122,5	114 684,5	148 957,5	189 101,5	233 077,5	293 198,5
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	59 657	58 915,5	58 496	58 461,5	68 643	97 548	132 946,5
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	150	149	144	139	135	163	173
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	69 028,5	109 099,5	99 042,5	95 406,0	40 598,5	54 212,0	91 293,0
Чистий фінансовий результат, тис. грн.	-1 360	-5 225	-16 682	-48 662	-60 577	-2 901	-14 104

Джерело: розраховано та побудовано авторами на основі даних Державної служби статистики [5], Національного банку України [6] та фінансової звітності ПрАТ «Біо мед скло» [4]

Для дослідження взаємовпливу факторів один на одного скористаємось кореляційним аналізом за допомогою вбудованого пакету аналізу даних MS Excel та побудуємо матрицю парних кореляцій (табл. 3).

Таблиця 3.

Матриця коефіцієнтів парних кореляцій між факторами, які впливають на фінансові результати підприємства

	Інд. інф.	Курс дол.	ЗТБ	ВМД	СВОЗ	СВОА	СОЧ	СВВК	ЧФР
Інд. інф.	1								
Курс дол.	0,503612	1							
ЗТБ	0,897375	0,613344	1						
ВМД	0,891366	0,1102	0,716769	1					
СВОЗ	0,274093	0,91488	0,409348	-0,12735	1				
СВОА	0,064931	0,840469	0,207662	-0,28573	0,958903	1			
СОЧ	-0,39327	0,550862	-0,17718	-0,70845	0,773634	0,872703	1		
СВВК	-0,63593	-0,5431	-0,60038	-0,35647	-0,35193	-0,12373	0,098903	1	
ЧФР	-0,88688	-0,15587	-0,72948	-0,99293	0,081044	0,219594	0,657018	0,295094	1

Позначення: Інд. інф. – індекс інфляції, курс дол. – курс долара до гривні, ЗТБ – зовнішньоторговельний баланс України, ВМД – витратомісткість доходів, СВОЗ – середньорічна вартість основних засобів, СВОА – середньорічна вартість оборотних активів, СОЧ – середньооблікова чисельність працівників, СВВК – середньорічна вартість власного капіталу, ЧФР – чистий фінансовий результат

Джерело: розраховано авторами

Проаналізуємо одержані результати (табл. 3) та оберемо фактори для подальшої діагностики:

– має дуже сильний зв'язок з результативним показником такий фактор як витратомісткість доходів підприємства;

- тісний зв'язок спостерігається між чистим фінансовим результатом та індексом інфляції, зовнішньоторговельним балансом;
 - значний зв'язок між середньообліковою чисельністю та чистим фінансовим результатом;
 - щільний зв'язок одночасно спостерігається між індексом інфляції та витратомісткістю доходу; індексом інфляції та зовнішньоторговельним балансом; зовнішньоторговельним балансом та витратомісткістю доходу. Виходячи із критерія мультиколінеарності (взаємного зв'язку між факторними ознаками) необхідно відбракувати показники «індекс інфляції», «зовнішньоторговельний баланс», оскільки показник «витратомісткість доходів» характеризується найвищою щільністю зв'язку з результативним показником;
 - з метою розширення моделі, а також з урахуванням важливості формування фінансових ресурсів розглянемо також вплив середньорічної вартості власного капіталу, як наступного за значимістю фактору.
- Тобто, множина регресії буде включати аналіз впливу трьох факторів: витратомісткість доходів, середньооблікова чисельність працівників, середньорічна вартість власного капіталу.
- На підставі проведеного кореляційного аналізу будемо транспоновану (обернену) таблицю для подальшого регресійного аналізу (табл. 4).

Таблиця 4.
Вихідні дані для регресійного аналізу

Рік	ВМД	СОЧ	СВВК	ЧФР
2011	1,05	150	69 028,5	-1 360
2012	1,04	149	109 100,0	-5 225
2013	1,10	144	99 042,5	-16 682
2014	1,26	139	95 406,0	-48 662
2015	1,34	135	40 598,5	-60 577
2016	1,03	163	54 212,0	-2 901
2017	1,07	173	91 293,0	-14 104

Джерело: розраховано авторами

За результатами проведеного регресійного аналізу в середовищі MS Excel отримуємо економетричну модель:

$$y = 258938,13 - 214491,09x_1 - 212,59x_2 - 0,08x_3 \quad (1)$$

де y – чистий фінансовий результат, тис.грн; x_1 – витратомісткість доходу, тис.грн/тис.грн; x_2 – середньооблікова чисельність працівників, осіб; x_3 – середньорічна вартість власного капіталу, тис.грн.

Подальший аналіз економетричних моделей потребує їх перевірки на адекватність, а її параметрів – на статистичну значущість. В результаті розрахунків отриманий коефіцієнт множинної кореляції $R=0,998$ вказує на те, що між чистим фінансовим результатом та обраними для моделювання факторами в економетричній моделі (1) існує лінійний, прямий та сильний кореляційний зв'язок, оскільки його значення дуже щільно наближується до одиниці.

Значення коефіцієнту детермінації по розрахованій моделі складає $R^2 = 0,9967$. Він показує, що зміна значення чистого фінансового результату на 99,67 % пояснюється зміною значень витратомісткості доходу, середньооблікової чисельності працівників та середньорічною вартістю власного капіталу та на 0,33% – іншими випадковими факторами. Це є свідченням високого рівня адекватності моделі в цілому. Нормований R-квадрат, отриманий в результаті розрахунків дорівнює 0,9934 та надає інформацію про те, яке значення R^2 можна отримати для більшого масиву даних, ніж той, що аналізується.

Перевірка економетричної моделі на адекватність була здійснена за F-критерієм Фішера. Так, розрахункове значення за моделлю (1) F-критерію=303,56, що набагато більше, ніж його критичне (табличне) значення при рівні значимості 0,05; ступенях вільності $\nu_1=3$, $\nu_2=7-4=3$ $F_{кр}=9,28$. Тобто виконується умова $F_{фактичне} > F_{кр}$ (303,56>9,28). Це дає змогу зробити висновок про адекватність побудованої моделі (1).

Для перевірки статистичної значимості коефіцієнта множинної кореляції R розраховуємо значення t -статистики для коефіцієнта парної кореляції за наступною залежністю:

$$t_R^* = \frac{R \sqrt{n-k}}{\sqrt{1-R^2}}, \quad (2)$$

де n – розмір статистичної вибірки, k - число параметрів моделі.

В результаті проведених розрахунків отримаємо наступне значення цього показника $t_R^* = 30,10$. Оскільки розрахункове значення t -статистики для коефіцієнта множинної кореляції є більшим за критичне значення критерію Стьюдента $|t_R^*| > t_{кр}$ ($30,10 > 2,38$) можна зробити висновок, що коефіцієнт множинної кореляції R є статистично значимий.

Значення t -критеріїв статистики Стьюдента стосовно параметрів економетричної моделі b_0, b_1, b_2, b_3 такі: $t_0=11,10$; $t_1=-21,62$; $t_2=-2,5$; $t_3=-2,43$. Вони за модулем більші, ніж критичне (табличне) значення – 2,38. Це свідчить про те, що всі параметри побудованої багатofакторної лінійної регресії є статистично значимі.

Висновки. Таким чином, за результатами вищенаведених досліджень можна зробити висновок про те, що отримана оцінена багатofакторна лінійна регресійна модель є якісною та статистично значимою. Тому на її основі можна здійснювати адекватний економіко-математичний аналіз і прогнозування.

На основі обчислених коефіцієнтів регресії можна здійснити оцінку граничного впливу кожного з факторів на фінансовий результат підприємства. Так, у випадку збільшення витратомісткості доходу на 1 тис.грн фінансовий результат в середньому зменшиться на 214 491,09 тис.грн. за умови, що інші фактори (середньооблікова чисельність працівників та середньорічна вартість власного капіталу) залишаться без змін. За умови збільшення середньооблікової чисельності працівників 1 особу, за умови, що витратомісткість доходу та середньорічна вартість власного капіталу, не зміняться, фінансовий результат підприємства в середньому зменшиться на 212,59 тис.грн. При збільшенні середньорічної вартості власного капіталу на 1 тис.грн при незмінних значеннях витратомісткості доходу та середньооблікової чисельності працівників, фінансові результати в середньому зменшиться на 0,08 тис.грн. Отже, результати проведеного аналізу свідчать про необхідність зниження рівня витратомісткості доходу в першу чергу, а також оптимізації чисельності працівників та обсягу власного капіталу ПрАТ «Біо мед скло».

Проведений кореляційно-регресійний аналіз виступає важливим інструментом обґрунтування управлінських рішень в сфері формування фінансових результатів підприємства, оскільки надає можливість виділити найбільш важливі фактори впливу та кількісно оцінити характер їх впливу. Аналіз результатів економетричної моделі сприяє ідентифікації ключових та першочергових напрямів удосконалення процесу формування фінансових результатів, що, у свою чергу, формує базис для забезпечення ефективності господарювання підприємства.

Література.

1. Білий М. М. Фінансові результати підприємства: факторний аналіз в умовах економічної кризи / М. М. Білий // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. – 2014. – Вип. 10. – С. 234-241.
2. Левицька О. О. Фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт обліку [Електронний ресурс] / О. О. Левицька // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Економіка. - 2011. - Вип. 17. - С. 214-220. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2011_17_28.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. №73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
4. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>.
7. Тульчинська С. О. Основи управління прибутком підприємства [Електронний ресурс] / С. О. Тульчинська, Т. П. Ткаченко, О. І. Скоробогатий // Ефективна економіка. – 2018. – № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6098>.
8. Харченко Ю. А. Кореляційно-регресійний аналіз обсягів збуту продукції промислового підприємства / Ю. А. Харченко // Економічний простір. – 2014. - № 86. – С. 214-223.
9. Черничко Т. В. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств України / Т. В. Черничко, Є. І. Кірман // Економіка і суспільство. – 2016. - № 5. – С. 400-404.
10. Чуніхіна Т. С. Теоретичні основи формування обліку фінансових результатів діяльності підприємства відповідно до стандартів бухгалтерського обліку / Т. С. Чуніхіна, Г. С. Давидюк // Економіка і суспільство. – 2017. - № 12. – С. 715-721.

References.

1. Bilyi, M. M. (2014), “Financial results of the enterprise: factor analysis under conditions of economic crisis”, *Visnyk Prykarpats'koho universytetu. Ekonomika*, vol. 10, pp. 234-241.
2. Levyts'ka, O. O. (2011), “Financial results of the enterprise's activity as an accounting object”, *Naukovi zapysky [Natsional'noho universytetu «Ostroz'ka akademiia»]. Ser. : Ekonomika*, [Online], vol. 17, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2011_17_28 (Accessed 14 Nov 2018).
3. Ministry of Finances of Ukraine (2013), “National standard of accounting № 1 “General requirements for the financial statements”, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua> (Accessed 10 Nov 2018).
4. The official site of Stock market infrastructure development agency of Ukraine (2018) “Database”, available at:

<https://smida.gov.ua> (Accessed 10 Nov 2018).

5. The official site of State service of statistics of Ukraine (2018), “Statistical information”, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 9 Nov 2018).

6. The official site of National Bank of Ukraine (2018), “Indicators of currency market”, available at: <https://bank.gov.ua> (Accessed 11 Nov 2018).

7. Tul'chyns'ka, S. O. Tkachenko, T. P. and Skorobohatyj, O. I. (2018), “Basics of profit management of the enterprise”, *Efektivna ekonomika*, [Online], vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6098> (Accessed 14 Nov 2018).

8. Kharchenko, Yu. A. (2014), “Correlation-regression analysis of product sales volumes of industrial enterprise”, *Ekonomichnyj prostir*, vol. 86, pp. 214-223.

9. Chernychko, T. V. and Kizman, Ye. I. (2016), “Analysis of financial results of enterprise's activity in Ukraine”, *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 5, pp. 400-404.

10. Chunikhina, T. S. and Davydiuk, H. S. (2017), “theoretical foundations of enterprise's activity financial results accounting formation according to the accounting standards”, *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 12, pp. 715-721.

Стаття надійшла до редакції 19.11.2018 р.